

TRADING BİLGİ KÜTÜPHANESİ

Bir Mum Ne Söyler

Fiyat Hareketi

Trading Papers

Bir Mum Ne Söyler

Formasyonlar doğru çizilmiş hâliyle, ve her birinin neyin kanıtı olduğu

Yayımlayan	Trading Papers
Dizi	Trading bilgi kütüphanesi
Baskı	Birinci baskı · 2026-08-26
Biçim	A4 · dijital

Yalnızca eğitim içeriğidir. Bu belgedeki hiçbir şey finansal tavsiye değildir, hiçbir bölümü alım ya da satım önerisi değildir ve içindeki hiçbir şey sizin koşullarınızı bilmez. Trading, yatırılan tutarın kaybı dâhil risk taşır.

© 2026 Trading Papers. Tüm hakları saklıdır.

Trading Papers

İçindekiler

01	Dört sayı ve bir tartışma	4
02	Gövde ve fitiller	5
03	Tek mum şekilleri	6
04	İki mum	7
05	Üç mum	9
06	Aynı mum iki farklı yerde	10
07	Formasyon sizin grafiğinizin özelliğidir	12
08	Bir formasyon neyin kanıtıdır	13
09	Bir tanesini kendiniz test etmek	15
10	Bir mumu kurala çevirmek	18
11	Mumlar gerçekten nerede işe yarar	20
12	Bu belgenin çözmediği şeyler	21

Bu belgedeki her formasyon anlatılmış değil çizilmiştir. Adlandırılmış şekiller tekniğin ortak sözcük dağarcığıdır; sıra, çizimler ve savın kendisi bize aittir.

01

Dört sayı ve bir tartışma

Bir mum, bir piyasanın resmi değildir. Dört sayının resmidir — bir periyodun açılışı, yüksekliği, düşüşü ve kapanışı — ve okuyucunun dördünü birden kavrayabileceği biçimde düzenlenmiştir. Buluşun tamamı budur ve gerçekten iyi bir buluştur: bir çizgi grafik size periyot başına bir sayı gösterir ve diğer üçünü atar.

yükselerek kapandı

düşerek kapandı

Bir mum, dört sayı. Gövde açılıştan kapanışa uzanır; fitiller fiyatın dokunup tutamadığı uçlara erişir. Solda açılışının üstünde kapanan bir periyot, sağda altında kapanan biri — içi boş ve dolu, bu belgenin baştan sona kullandığı kural budur.

Gövde açılışla kapanış arasında uzanır. Fitiller, fiyatın dokunup tutamadığı iki uca doğru uzanır. Kapanış açılışın üstündeyse gövde içi boş, altındaysa dolu çizilir — bu belge baştan sona bu kuralı kullanıyor, çünkü renk basılı bir sayfada yaşamaz.

Sayı	Ne olduğu	Ne taşıdığı
Açılış	periyodun ilk işlemi	tartışmanın nereden başladığı
Yüksek	dokunulan en yüksek fiyat	alıcıların başarısız olmadan önce nereye ittiği
Düşük	dokunulan en düşük fiyat	satıcıların başarısız olmadan önce nereye ittiği
Kapanış	periyodun son işlemi	zil çaldığında sahayı kimin tuttuğu

Dört fiyatın her birinin ne olduğu ve tek başına ne değer taşıdığı. Son sütun tekniğin bütün amacıdır: üçü sıradan olgulardır, dördüncüsü ise her formasyonun aslında hakkında olduğu sayıdır.

O tablonun son sütununu okuyun; tekniğin mantığı ortaya çıkar. Yüksek ve düşük, her tarafın başarısız olmadan önce nereye ittiğini söyler. Kapanış, periyot bittiğinde sahayı

hangisinin tuttuğunu söyler. Mum formasyonları hakkında bugüne dek söylenmiş her şey, bu son sayının diğer üçüyle ilişkisi hakkında bir iddiadır.

Bu belgedeki adlandırılmış formasyonlar tekniğin ortak sözcük dağarcığıdır ve kimseye ait değildir. Sıra, çizimler, hesap ve savın kendisi bize aittir.

02

Gövde ve fitiller

Herhangi bir formasyondan önce tek başına görülmeye değer bir şey var: bir periyodun aralığı ile onun içindeki gövde iki ayrı bilgidir ve anlamı taşıyan ikincisidir.

tepeyi tuttu

hepsini geri verdi

hiçbir şeyi çözmedi

dibi reddetti

Aynı aralık, dört farklı hikâye. Buradaki her mumun yükseği ve düşüğü birebir aynı; değişen tek şey gövdenin bunların arasında nerede durduğu. Okuma, fiyatın ne kadar gittiğiyle değil, nerede kalmaya razı olduğuyla ilgilidir.

O şekildeki her mumun yükseği ve düşüğü tıpatıp aynı. Piyasa dördünde de aynı mesafeyi kat etti. Farklı olan, periyot kapandığında fiyatın nerede kalmaya razı olduğu — tepede, dipte, ortada, ya da dibe bir ziyaretten sonra yeniden tepeye yakın.

Uzun bir fitilin uzun bir gövdeden daha ilginç sayılmasının sebebi budur. Gövde periyodun nerede yerleştiğini söyler. Fitil ise bir fiyata ulaşıp sonra o fiyattan vazgeçildiğini söyler — birinin orada işlem yapmaya razı olup sonra olmadığını, hem de aynı periyot içinde. Dördüncü mum vurgu renginde çizilmiş, çünkü bu belgedeki bütün dönüş formasyonları esasen ondan yapılmıştır.

Sözcük dağarcığı başlamadan iki uyarı. Bir fitil ancak bir şeye göre uzundur — genelde son dönemin ortalama aralığına göre — yani uzun bir ölçümdür, izlenim değil. Ve sakın bir saatteki beş dakikalık mumun fitili, günlük mumun fitiliyle aynı olay değildir, çizim ne kadar benzerse benzesin.

03

Tek mum şekilleri

Beş tek mum şeklinin adı vardır ve bunları, her biri kendini kayıran beş ayrı diyagram yerine aynı ölçekte çizilmiş görmek daha iyidir.

doji

çekiç

kayan yıldız

marubozu

topaç

Tek mum sözcük dağarcığı, aynı ölçekte çizilmiş. Hiçbiri tek başına sinyal değil; bunlar isimdir ve burada duran bir belge size cümlesiz sözcükler vermiştir.

Doji açtığı yerde kapandı. Çekiç aşağı uzandı ve döndü. Kayan yıldız yukarı uzandı ve döndü. Marubozu hiç fitilsiz, kendi ucunda kapandı. Topaç geniş bir aralıkta gezindi ve başladığı yere yakın bitirdi.

Şekil	Alışılmış okuma	Sayıların gerçekte söylediği
Doji	kararsızlık, bir dönüş noktası	periyot açtığı yerde kapandı
Çekiç	satıcılar reddedildi, bir dip	bir dibe ulaşıldı ve tutulmadı
Kayan yıldız	alıcılar reddedildi, bir tepe	bir zirveye ulaşıldı ve tutulmadı
Marubozu	kanaat, bir taraf hâkim	periyot kendi ucunda kapandı
Topaç	bir duraklama, ivme kaybı	aralık genişti ve net hareket küçüktü

Her tek mumun genelde ne anlama geldiği söylenen şey, ve aslında bildirdiği daha dar şey. Sağdaki sütun dört sayının desteklediğidir; ortadaki ise üstüne eklenendir.

O tablonun ortadaki sütunu bu şekillerin genelde ne anlama geldiği söylenen şeydir; sağdaki ise dört sayının gerçekte desteklediğidir. Fark bilgiçlik değildir. Kararsızlık, reddediliş ve kanaat bir kalabalığın ruh hâline dair yorumlardır; sayılar ise bir fiyatın dört anda nerede olduğunu anlatır. Yorum doğru olabilir ve çizimin içinde yoktur.

Şunu da fark etmekte yarar var: bunlar isimdir. Hiçbiri cümle değildir ve hiçbiri size bir şey yapmanızı söylemez. Şekilleri sıralayıp duran bir kılavuz size sözcük öğretmiş ve dilbilgisini uydurmayı size bırakmıştır — mum konulu materyalin okurlarının çoğu aşağı yukarı orada kalır.

04

İki mum

İki mumluk formasyonlar şekilden çok ilişkidir ve sözcük dağarcığının en yararlı kısmıdır; çünkü bir ilişkiyi kesin tanımlamak bir sıfatı tanımlamaktan kolaydır.

Yutan formasyon, her iki yönde. İkinci gövde birinciyi tümüyle örter; solda yükselen bir mumun yuttuğu düşen bir mum, sağda tersi. Onu formasyon yapan şey ikinci mumun büyüklüğü değil, iki gövde arasındaki ilişkidir.

Yutan formasyon bunların en nettidir. İkinci gövde birinciyi tümüyle örter — bir ucunun ötesinde açar, öteki ucunun ötesinde kapanır. Tanımın neyi içerip neyi içermediğine dikkat edin: gövdelerle ilgilidir, fitillerle değil, ve ikinci mumun mutlak olarak ne kadar büyük olduğu hakkında hiçbir şey söylemez.

Harami — içeriden formasyon ve yutanın tam tersi. Büyük bir gövdeyi, içinde kalan küçük bir gövde izler. Sözcük Japonca «hamile» demektir; terminolojinin çoğundan daha iyi bir hatırlatıcı.

Harami bunun tam tersidir: büyük bir gövdeyi, tümüyle onun içinde kalan küçük bir gövde izler. Yutan formasyon ikinci periyodun birinciyi devirdiğini söylerken, harami ikinci periyodun hiçbir yere gitmediğini söyler — büyük bir hareket üreten tartışma artık üretmiyordur.

Delen çizgi ve kara bulut örtüsü — yutan formasyonun yarım ölçekli halleri. İkinci mum birinci gövdeyi örtmez; onun orta noktasını geçerek kapanır. Orta nokta tanımın tamamıdır ve ölçülmek yerine en çok göz kararı bakılan kısımdır.

Delen çizgi ve kara bulut örtüsü yarım ölçüdür. İkinci mum birinci gövdeyi örtmez ama orta noktasını geçerek kapanır. Orta nokta tanımın tamamıdır ve bir sayıdır; yani denetlenebilir — ve pratikte demek oluyor ki genelde göz kararı bakılır ve çoğu zaman yanlış bakılır.

05

Üç mum

Üç mumluk formasyonlar daha seyrekler ve haklarındaki en ilginç şey bu seyrekliktir.

duraklama

sabah yıldızı

Sabah yıldızı: kararlı bir düşen mum, küçük ve kararsız bir mum, sonra birincinin epey içine kapanan kararlı bir yükselen mum. Akşam yıldızı bu şeklin tersidir. Üç periyot ve iddiayı taşıyan ortadadır.

Sabah yıldızı kararlı bir düşen periyot, sonra hiçbir şeyi çözmeyen küçük bir periyot, sonra birincinin epey içine kapanan kararlı bir yükselen periyottur. Akşam yıldızı aynı şeklin baş aşağısıdır. İddia bir şekilden çok bir dizidir: bir hareket, bir duraksama, bir dönüş.

üç beyaz asker

Üç beyaz asker ve şeklin neden ikna edici olduğu: art arda üç periyot, her biri bir öncekinin gövdesi içinde açıp üstünde kapanıyor. Bu bir trendin tarifidir; kötü bir giriş olmasının sebebi de budur — üçüncü muma gelindiğinde tarif ettiği hareket çoktan olmuştur.

Üç beyaz asker, her biri bir öncekinin gövdesi içinde açıp üstünde kapanan art arda üç

periyottur ve dikkatle bakmaya değer, çünkü genel bir sorunu gösterir. Formasyon, üç periyottur süren bir trendin tarifidir. Tamamlandığında tarif ettiği hareket sizin arkanızda kalmıştır — ve üçüncü mumda girmek, art arda üç yükselen periyottan sonra almak demektir ki bu, hepsinden kötü bir fiyattır.

Formasyon	Periyot	İddia
Yutan	2	ikinci periyot birinciyi tümüyle tersine çevirdi
Harami	2	hareket önceki aralığın içinde durdu
Delen / kara bulut	2	dönüş orta noktayı geçti
Sabah / akşam yıldızı	3	kararlı bir hareket, bir duraklama, kararlı bir dönüş
Üç asker / üç karga	3	tek yönde art arda üç periyot
Cımbız	2	aynı uçta reddedilen iki periyot

Bilmeye değer formasyonlar, kaç periyot sürdüklerine ve neyi iddia ettiklerine göre. Son sütun dürüst olanıdır: bir iddia bir bulgu değildir ve buradaki her satır, siz kendi enstrümanınızda test edene kadar bir iddia olarak kalır.

O tablo çalışma sözlüğüdür. Son sütun kasten «anlam» değil «iddia» diye adlandırılmıştır, çünkü bunların her biri kendi enstrümanınızda sayılana kadar öyle kalır. Bu belgenin geri kalanı da saymanın nasıl yapılacağı hakkındadır.

06

Aynı mum iki farklı yerde

Mum formasyonları hakkında anlaşılması gereken en önemli şey budur ve görmesi savunmasından kolaydır.

bir düşüşten sonra

aralığın ortasında

Aynı çekiç, iki kez. Şeklin taşıyabildiği her şey — dört sayısı, oranları, vurgusu — iki yerde de aynı. Sinyal formasyonunun kendisi olsaydı, bunlar aynı olay olurdu.

O aynı mum. Benzer değil — dört sayının hepsinde ve her oranda birebir aynı. Sinyal formasyonunun kendisi olsaydı, bunlar aynı olay olur ve aynı tepkiyi hak ederdi.

	Uzun bir düşüşten sonra	Bir aralığın ortasında
Kim sıkışmış	Koruyacak kârı olan satıcılar ve günlerdir yanılan alıcılar.	Kimse özellikle. İki taraf da bu hafta buradaydı.
Dip ne anlama geliyor	Henüz ziyaret edilmemiş, test edilmemiş ve reddedilmemiş bir seviye.	Bu hafta dört kez ziyaret edilmiş, yeni hiçbir şey söylemeyen bir seviye.

O iki birebir aynı mumun neden aynı olay olmadığı. Onları ayıran her şey şeklin dışındadır ve mum formasyonları hakkında anlaşılması gereken en önemli şey budur.

Aynı olay değil ve onları ayıran her şey çizimin dışında. Uzun bir düşüşten sonra o dip, kimsenin test etmediği bir seviyedir; satıcıların koruyacak kârı vardır ve son alıcılar sıkışmıştır. Bir aralığın ortasında ise aynı dip bu hafta dört kez ziyaret edilmiştir ve mum, zaten bilinmeyen hiçbir şey bildirmez.

Bunun, mum materyalinin çoğunun açıkça söylemekten kaçındığı bir sonucu var: şekil, sinyalin en küçük parçasıdır. Konumlandırılmamış bir formasyon — «bu grafikte nerede oldu» ve «o seviye başkası için neden önemli» sorularına cevabı olmayan bir formasyon — bir sebep değil bir resimdir.

07

Formasyon sizin grafiğinizin özelliğidir

İkinci rahatsız edici olgu, bir mumun doğal bir nesne olmadığıdır. Sürekli bir fiyat akışını seçilmiş iki anda kestiğinizde ortaya çıkan şeydir ve başka türlü seçmek başka bir nesne üretir.

Aynı dört saat, iki farklı biçimde kesilmiş. Solda dört saatlik mum; sağda onların toplamı olan tek dört saatlik mum — periyotların nerede bölündüğü yüzünden var olan ders kitabı çekici. İki resim de yanlış değil ve yalnızca birinde formasyon var.

Soldaki dört mum ile sağdaki tek mum, aynı piyasanın aynı dört saatidir. Saatlik kesilince formasyon yoktur — bir düşüş, bir düşüş daha, bir toparlanma, bir devam. Tek bir dört saatlik periyot olarak kesilince aynı fiyat hareketi, uzun alt fitili ve yükseğe yakın kapanışıyla ders kitabı çekicine dönüşür.

İki resim de yanlış değil. İkisi de olanın doğru özetidir. Ama yalnızca birinde formasyon var ve hangisini gördüğünüze piyasanın yaptığı bir şey değil, yazılımınızdaki bir ayar karar veriyor.

Şunu değiştirin	Ve mum	Bu şu demek
Zaman dilimini	biçimini tümüyle değiştirir	formasyon kesime bağlıdır
Seans başlangıcını	açılış ve kapanış kayar	gövdeyi piyasa değil bir saat belirler
Enstrümanın saatlerini	boşluklar belirir ya da kaybolur	bazı formasyonlar hiç var olamaz
24 saat açık bir piyasa	kapanış keyfidir	en önemli sayı bir mutabakattır

Periyot sınırının neye karar verdiği; çoğu kılavuzun kabul ettiğinden fazlasına. Her satır, bir formasyonun piyasanın değil grafik ayarlarınızın özelliği olduğu bir yolu gösteriyor.

Son satır en keskini. Hiç kapanmayan bir piyasada günlük kapanış bir mutabakattır — bir yerdeki bir saat onu seçmiştir — ve kapanış, her mum formasyonunun üzerine kurulduğu sayıdır. Bu, formasyonları işe yaramaz kılmaz; ama 24 saat açık bir enstrümandaki formasyonun, doğal bir sınır hakkında değil yaygın kullanılan bir mutabakat hakkında bir iddia olduğu anlamına gelir ve hangisini işlem yaptığınızı bilmekte yarar vardır.

08

Bir formasyon neyin kanıtıdır

Konum ve zaman dilimi masaya konduğuna göre, iddianın dürüst hâli söylenebilir.

	Şunun kanıtıdır	Şunun kanıtı değildir
Az önce geçen periyot hakkında	Tarif edilmiş, tarihli bir olgu: fiyatın nerede açtığı, gezindiği ve kapandığı.	Aynı olgunun ardından aynı sonucun geleceği.
Gelecek periyot hakkında	O periyot içinde bir tarafın bir uçta başarısız olduğu.	Yine başarısız olacağı, ya da başka birinin fark ettiği.

Bir mum formasyonunun neyin kanıtı olduğu ve olmadığı. Soldaki sütun gerçek ve yararlıdır; sağdaki formasyondan genelde istenen şeydir ve formasyon bunu yapamaz.

Soldaki sütun gerçektir. Mum, tarif edilmiş ve tarihli bir olgudur; formasyon ise olgular arasında tarif edilmiş ve tarihli bir ilişkidir. Bir çekiç bastığında bir şey olmuştur: o periyot içinde bir dibe ulaşılmış ve fiyat ona yakın kapanmamıştır. Bu hiç değildir denemez ve bir çizgi grafiğin size söyleyeceğinden fazladır.

Sağdaki sütun, formasyondan genelde taşıması istenen şeydir ve taşıyamaz. Aynı şeklin, hatırladığınız durumlarda bir yükselişle izlenmiş olması şimdi de izleneceğinin kanıtı değildir; ve şekil, başka birinin bakıp bakmadığına dair hiçbir bilgi içermez.

Doji		her piyasada ayda birkaç kez
Yutan		aşağı yukarı haftada bir
Harami		dikkat çekmeyecek kadar yaygın
Sabah / akşam yıldızı		not edilmeye değecek kadar seyrek
Üç asker / üç karga		seyrek ve genelde geç

Şematik, ve bir formasyona inanmadan önce onu saymak gerekmesinin sebebi: yaygın şekiller yaygındır. Her çubuk, bir formasyonun likit bir enstrümanın günlük grafiğinde yılda kabaca kaç kez görüldüğüdür — yılda iki yüz kez tetiklenen bir sinyal, sıradan işlem yapmanın tarifiidir.

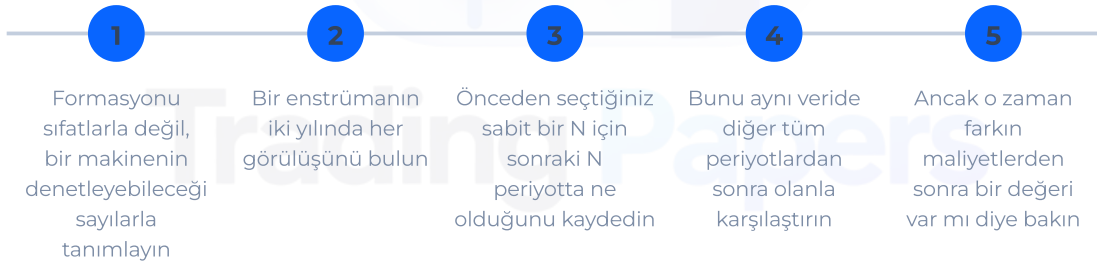
O şekil, savın en yalın hâlidir. Yaygın formasyonlar yaygındır — herhangi likit bir piyasada ayda birkaç doji, kabaca haftada bir yutan mum. Bir enstrümanda yılda iki yüz kez tetiklenen bir sinyal seyrek bir durumu tespit etmiyordur; sıradan işlem yapmayı tarif ediyordur ve onu tetik saymak, sıradan işlem yapıp her seferinde spread ödemek demektir.

Seyrek olanlar tam ters sebeple daha ilginçtir ve ters sorunu getirir: yılda altı kez görünen bir formasyon size yılda altı veri noktası verir ki bu, bir kariyer içinde hiçbir şey sonuçlandırmaya yetmez.

09

Bir tanesini kendiniz test etmek

Yukarıdakilerin hiçbirisi mum formasyonlarının işe yarayıp yaramadığını çözmiyor ve başkasının yazdığı hiçbir şey de sizin enstrümanınız için çözmeyecek. İyi haber şu: bu, yeni başlayan birinin bir öğleden sonrada gerçekten cevaplayabileceği ender trading sorularından biridir.

Bir mum formasyonunu bir öğleden sonrada kendiniz nasıl test edersiniz. Üçüncü adım bir görüşü sayıya çevirir, beşinci adım ise zaten beklediğiniz sonuçla kendinizi kandırmanızı engeller.

İlk adım, çoğu denemenin başlamadan tökezlediği yerdir. «Destek yakınında bir düşüş trendinden sonra uzun yeşil bir mum» bir tanım değildir — dört teriminden üçü sıfattır ve aynı grafiğe uygulayan iki kişi anlaşılamaz. Bir sayıma dönüşebilmesi için önce hesaba dönüşmesi gerekir.

1,0× ortalama

2,1× ortalama

0,4× ortalama

Gevşek bir tanımın aynı şey dediği üç mum. Üçü de uzun yeşil mum; ilki bu enstrüman için sıradan, ikincisi her zamanki gövdesinin iki katı, üçüncüsünün gövdesi neredeyse yok. Yalnızca ortadaki, son dönem ortalama gövdenin bir buçuk katı eşiğini geçiyor — eşik olmadan üçü de nitelikli sayılır.

O şekil, sorunun tek resimdeki hâli. Üçü de uzun yeşil mum ve sıfatlarla yazılmış bir tanım üçünü de kabul eder. Yalnızca ortadaki, enstrümanın son dönem ortalama gövdesinin iki katı; üçüncüsünün gövdesi neredeyse yok ve yine de hızla kaydıran bir okurun gözünden geçerdi.

Genelde nasıl yazılır	Test edilebilmesi için nasıl yazılmalı
Uzun yeşil bir mum	gövde $\geq$ son 20 mumun ortalama gövdesinin 1,5 katı
Küçük bir gövde	gövde $\leq$ aynı ortalamanın 0,3 katı
Bir düşüş trendinden sonra	5 periyot boyunca 20 periyotluk ortalamanın altında kapanış
Önceki mumu yutar	açılış $\leq$ önceki kapanış ve kapanış $\geq$ önceki açılış
Destek yakınında	60 periyotta iki kez dokunulmuş bir seviyenin 0,5× ATR yakınında

Aynı formasyon; kılavuzların anlattığı gibi ve bir testin gerektirdiği gibi. Sağdaki her satırı orada olmayan biri uygulayıp aynı cevabı üretebilir ki burada önemli olan tek özellik budur.

O tablonun sağdaki sütunu, test edilebilir bir tanımın neye benzediğidir. Her satırı orada olmayan biri uygulayıp aynı cevabı üretebilir. Sayıların kendisi kutsal değil — ortalama gövdenin bir buçuk katı bir tercihtir — ama ortada bir sayı olması, alıştırmayı mümkün kılan şeydir.

Dördüncü adım, bir testi bir hikâyeden ayıran adımdır. Formasyonunuzdan sonra ne olduğunu saymak tek başına neredeyse hiçbir şey söylemez; aynı verideki diğer bütün periyotlardan sonra ne olduğunu bilmeniz gerekir. Çekicinizden sonra fiyat izleyen beş

günde yüzde altmış oranında yükseldiyse ve rastgele seçilen bir günden sonra da yüzde altmış oranında yükseldiyse, çekiciniz size piyasanın zaten yaptığı şeyi söylemiştir.

	Sık bulunan	Nadiren bulunan
Tek başına formasyon	Küçük bir üstünlük; çoğu zaman onu ödeyen spread'den küçük.	Tek başına güvenilir, işlem yapılabilir bir sinyal.
Bağlam içindeki formasyon	Konum ve trend de şart koşulduğunda ölçülebilir bir iyileşme.	İyileşmenin başka bir enstrümanda değişmeden sürmesi.

Bu tür testlerin genelde ürettiği sonuç, adilce söylenmiş hâliyle. Yayımlanmış literatür gerçekten karışıktır ve soldaki iki hücre de, hem hayranların hem küçümseyenlerin genelde kabul ettiğinden daha sık çıkan bulgulardır.

Bu tür testlerin genelde bulduğu şeyi adilce söylemek gerekir, çünkü iki taraf da abartır. Yayımlanmış literatür tek tip mahkûm edici değil, gerçekten karışıktır; yaygın sonuç küçük bir üstünlüktür — çoğu zaman onu ödeyen spread'i atlatamayacak kadar küçük — ve formasyonun herhangi bir yerde değil belirli bir konum ve trendde oluşması şart koşulduğunda çoğu zaman daha büyüktür. Nadiren bulunan şey tek başına işleyen bir şekildir; daha da nadir olan, başka bir enstrümanda değişmeden işlemeye devam edenidir.

10

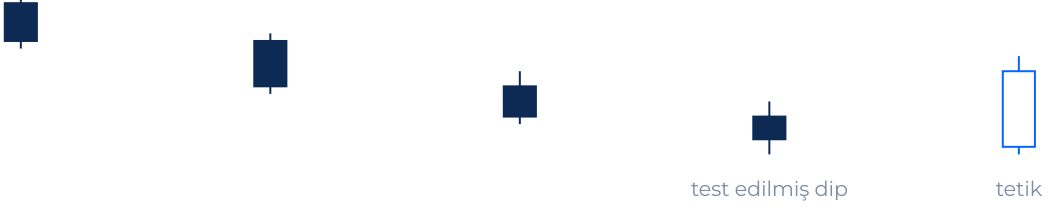
Bir mumu kurala çevirmek

Bir formasyon kendi sayımınızdan sağ çıkarsa, sıradaki adım bu kütüphanenin döne döne geldiği adımdır: başka birinin uygulayabileceği kadar kesin yazmak.

Alan	Bu kural ne diyor
Evren	önceden seçilmiş tek bir likit enstrüman
Koşul	son 5 gün boyunca 20 günlük ortalamanın altında kapanış
Konum	60 günde en az iki kez dokunulmuş bir dibin $0,5 \times$ ATR yakınında
Tetik	günlük kapanışta tamamlanan boğa yutan mumu
Geçersizlik	yutan mumun dibi
Büyüklik	hesabın $\%0,5$ 'i, bu mesafeden hesaplanır
Çıkış	yarısı 2R'de, kalanı 10 günlük ortalamanın altındaki kapanışta

Kurala dönüştürülmüş bir mum, tam hâliyle yazılmış. Buradaki hiçbir şey tavsiye değil; gösterilen özellik, her satırın orada olmayan biri tarafından denetlenebilmesi — kuralı bir okumadan ayıran şey de budur.

Onu bir yabancıнын okuyacağı gibi okuyun. Seçilecek enstrüman yok, trendin sayılıp sayılmadığına dair bir yargı yok, seviyenin yeterince önemli olup olmadığına dair bir değerlendirme yok, büyüklük kararı yok. Mum bir kez, tetik olarak geçiyor ve belgedeki en küçük satır o.

Yandaki kural, çizilmiş hâliyle. Ortalamanın altında ve düşen beş periyot, aralıkta daha önce ziyaret edilmiş bir dip, sonra kapanışta tamamlanan yutan mum — vurgulu mum kuralın tepki verdiği tek mumdur ve ondan önceki dördü onu anlamlı kılan şeydir.

Çizilince işin oranları apaçık oluyor. Dört periyot yönü kuruyor ve seviyeyi işaretliyor; beşincisi mum. Formasyon dizinin son ve en küçük parçası ve neredeyse bütün kılavuzların konuştuğu tek parça da o.

O ikinci tablo bunun sebebinin veriyor. Sağdaki sütun, mumun size hiçbir zaman söyleyemediği şeylerin listesi: bir yön, o seviyenin başkası için neden önemli olduğu, apaçık yanıldığınız bir fiyat, yanılmayı atlatmanızı sağlayan bir büyüklük, ve bir son. Beş şey; hiçbirisi çizimde yok, hepsi çizimin bir anlam taşıması için gerekli.

Bu aynı zamanda, bu belgeyi doğuran videonun örtük sorusuna da cevaptır — hangi formasyon en iyisi. Hiçbiri en iyisi değildir, çünkü formasyon tetiktir ve tetik ucuz olan kısımdır. Aynı yutan mumu kullanan iki trader — biri yukarıdaki dört satırla, öteki

Trading Papers

Satır	Mumun sağlayamadığı ne sağlıyor
Koşul	bir yön; böylece formasyon boşlukta okunmaz
Konum	bu seviyenin başkası için neden önemli olduğuna dair bir sebep
Geçersizlik	okumanın apaçık yanlış olduğu bir fiyat
Büyükölük	hayatta kalma; hiçbir formasyonun sağlamadığı şey
Çıkış	bir son; formasyonun içermeydiği şey

O kuralın her satırının neden var olduğu. Sağdaki sütunu, mumun size hiçbir zaman söyleyemediği şeylerin listesi olarak okuyun.

onlarsız — aynı yöntemin iki türünü kullanmıyorlar; biri yöntem kullanıyor, öteki alışkanlık.

11

Mumlar gerçekten nerede işe yarar

Yalnızca elden alan bir belge işini bitirmemiştir. Mumlar yerlerini gerçekten hak ediyor ve nerede hak ettikleri konusunda kesin olmakta yarar var.

Görselleştirme olarak alternatifinden düpedüz iyidirler. Periyot başına dört sayı, bir bakışta okunur, aralarındaki ilişki hesap yapmadan görünür — bu, bir çizgiye göre gerçek bir iyileşmedir ve biçimin Japon pirinç ticaretindeki kökenini aşp her platformda varsayılan hâline gelmesinin sebebidir.

Tetik olarak, yönü ve konumu zaten kurmuş bir kuralın içinde, belirli ve mütevazı bir biçimde yararlıdırlar: size tanımlı bir an ve daha da değerlisi tanımlı bir geçersizlik verirler. Bir çekicin dibi bir fiyattır. Desteğin nerede olabileceğine dair bir his değildir ve oraya konan bir stop başka birine gerekçelendirilebilir.

	Ne işe yararlar	Ne diye satılırlar
Görselleştirme olarak	Periyot başına dört sayı, bir bakışta okunur — çizgi grafikten iyi.	Okumayı öğrenirseniz piyasanın konuştuğu bir dil.
Sinyal olarak	Bir yön ve bir konum belirlendikten sonra bir tetik.	Grafiğin herhangi bir yerinde, tek başına, girmek için bir sebep.

Mumların yerini gerçekten hak ettiği alan. Soldaki sütun gerçek ve mütevazıdır; sağdaki, biçimin satıldığı vaattir ve ikisi arasındaki mesafe bu belgedir.

Olmadıkları şey, piyasanın konuştuğu bir dildir. Bu benzetme çekicidir ve şekillerin ardında bir okurun çözebileceği bir niyet olduğu iddiasını sessizce içeri sokar. Yalnızca işlemler vardır; birinin seçtiği bir sınırdaki özetlenmiş halleriyle.

12

Bu belgenin çözmediği şeyler

Üç sınır; bu kütüphanenin geri kalanının ruhuna uygun olarak.

Birincisi, buradaki hiçbir şey mum formasyonlarının işe yaramadığını kanıtlamıyor. Şeklin kendisine atfedilenden azını taşıdığını, geri kalanın büyük kısmını bağlam ve zaman diliminin taşıdığını ve sorunun sayarak cevaplanabileceğini gösteriyor. Kendi enstrümanınızdaki kendi sayımınız başka bir şey söylüyorsa, sayımınız bu belgeyi yener.

İkincisi, iki yıllık veride iyi sonuç veren bir formasyon küçük bir testi geçmiştir. Bir enstrümanın iki yılı, yaygın bir formasyon için en fazla birkaç yüz görülme, seyrek bir formasyon için bir düzine demektir ve ikisi de bir şekli tesadüfen kayırbilecek örneklerdir.

Terim	Burada kullanıldığı anlam
Gövde	Açılıştan kapanışa olan mesafe.
Fitul	Gövdenin ötesine, yükseğe ya da düşüğe uzanan kısım.
Formasyon	Art arda bir ilâ üç mum arasındaki ilişki.
Konum	Formasyonun grafikte, önceki fiyata göre nerede oluştuğu.
ATR	Ortalama gerçek aralık: bir periyodun tipik büyüklüğünün ölçüsü.
R	Bir birim planlanmış risk: girişten stop'a olan mesafe.

Bu belgenin sabit anlamda kullandığı terimler. Birkaçı mum literatüründe gevşek kullanılır; öyle olduğu yerde burada kastedilen dar okumadır.

Üçüncüsü, bu belge hacim konusunda sessiz kaldı; bazı okurlar bunu eksiklik sayacaktır. Kasıtlıdır: bir mum dört fiyat sayısıdır ve başka bir kaynaktan beşinci bir sayı eklemek, başka bir kanıt sorunu olan başka bir tekniktir; buraya bir paragrafa sıkıştırılmaktansa kendi başına ele alınması daha doğrudur.

Yararlı özet kısa. Sözcük dağarcığını öğrenin — küçüktür, standarttır ve bir öğleden sonraya mal olur. Sonra her formasyonu bir şekil hakkında değil bir konum hakkında iddia sayın, kullanmayı düşündüklerinizi test edin, ve sağ çıkanı yanıldığınızda ne olacağını söyleyen bir kurala yazın. Çizim kolay kısımdır; bu kadar materyalin orada durmasının sebebi de budur.

Yalnızca eğitim içeriğidir. Bu belgedeki hiçbir şey finansal tavsiye değildir ve hiçbir bölümü alım ya da satım önerisi değildir.